

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації на тему: «Підготовка майбутніх фахівців сестринської справи в умовах цифровізації освіти медичних коледжів» здобувача ступеня доктора філософії

Ільніцької Тетяни Сергіївни
за спеціальністю 015 Професійна освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Публічна презентація проведена на кафедрі інноваційних та інформаційних технологій в освіті Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського
27 вересня 2023 року, протокол №14

1. Актуальність теми дослідження. За останнє десятиліття в Україні накопичено значний досвід розробки та впровадження інформаційних систем, які використовуються в роботі лікувально-діагностичних центрів, амбулаторій та інших медичних закладах, а також в управлінні закладами охорони здоров'я на різних рівнях. Головна мета інформатизації та цифровізації системи охорони здоров'я полягає в підвищенні якості надання медичних послуг населенню. Розроблені системи знаходять своє застосування в галузі автоматизації лабораторних досліджень, консультативної діагностики, під час вибору лікувальної тактики, в процесі контролю за станом пацієнтів у відділеннях інтенсивної терапії, під час проведення профілактичних оглядів тощо.

Євроінтеграційний вектор розвитку України, зміни на європейському ринку праці, висока конкуренція обумовлюють необхідність удосконалення системи медичної освіти. У Концепції розвитку електронної охорони здоров'я (2020 р.) зазначається, що в умовах браку ресурсів інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) стають важливою інфраструктурою, на якій можуть ґрунтуватися більшість сфер для досягнення ефективних рішень. Стрімкий розвиток ІКТ, зокрема в галузі великих даних, штучного інтелекту розглядається більшістю країн як основна відповідь на зазначені виклики. Зі змісту зазначеного документу робимо висновок, що без створення ефективної системи навчання медичних фахівців усіх рівнів в галузі інформатизації та цифровізації неможливо вирішити проблему інформатизації медичної галузі.

Визнання важливості цифрової підготовки майбутніх медичних фахівців сприяє виникненню низки теоретичних питань, наприклад, які компетенції в галузі цифровізації необхідно розвивати в здобувачів медичних закладів освіти в процесі фахової підготовки, щоб забезпечити можливість ефективного використання інформаційних та цифрових технологій в професійній діяльності. Ключовою постає також проблема змістового наповнення освітнього процесу в умовах цифровізації освіти, яким вимогам він має відповідати.

Необхідність належного рівня підготовки здобувачів освіти в медичних закладах освіти спричинене гострою потребою суспільства в наданні високоякісної професійної медичної допомоги в умовах реформування медичної галузі. У зв'язку з цим набуває особливого значення підготовка майбутніх фахівців медсестринства, професійні функції яких безпосередньо пов'язані із

застосуванням інформаційних та цифрових технологій. Дослідження науково-методичної літератури свідчить, що ще на початку підготовки майбутніх фахівців медсестринства виникають негативні явища в готовності до майбутньої професійної діяльності. Зростає актуальність потреби в дослідженні доцільності використання в медичних коледжах інноваційних технологій підготовки майбутніх фахівців в умовах цифровізації освіти.

У процесі дослідження праць вітчизняних науковців установлено, що застосування ІКТ і цифрових технологій в процесі професійної підготовки фахівців різних галузей було предметом наукових розвідок В. Бикова, А. Гуржія, Р. Гуревич, М. Кадемії, В. Кобисі, А. Кобисі, С. Литвинової, Н. Морзе, О. Спіріна, А. Сухих, О. Топузова, Л. Шевченко, А. Яцишин та ін. Наукові розробки зазначених дослідників спрямовані на окреслення значущості ІКТ та цифрових технологій в розвитку сучасного суспільства; розроблено інноваційні технології їх застосування в освітньому процесі закладів освіти тощо.

Професійна підготовка на основі компетентнісного підходу фахівців різних галузей висвітлені в дослідженнях вітчизняних: І. В. Андрощук та І. П. Андрощук, Н. Бібик, Л. Ващенко, О. Локшиної, О. Овчарук, В. Радкевич, О. Савченко С. Сисоєвої та зарубіжних: Р. Бадера, Д. Мертенса, Б. Оскарсона, А. Шелтена науковців. Реалізація компетентнісного підходу у підготовці медичних фахівців стала предметом розгляду І. Булах, О. Волосовця, О. Голік, Ю. Колісник-Гуменюк, Я. Кульбашної, М. Шінкарук-Диковицької та ін.

Різні аспекти професійної підготовки майбутніх медичних фахівців різних рівнів знайшли своє відображення в працях М. Бабак, О. Біліченко, Л. Дудікової, О. Ісаєвої, О. Наливайко, Ю. Остраус, І. Сурсаєвої, Я. Цехмістера та ін. Останніми роками спостерігається підвищений інтерес до професійної підготовки здобувачів медичних спеціальностей за допомогою ІКТ, що знайшов відображення в дослідженнях М. Драчук, Ю. Ільясової, Н. Кіржі, О. Лисенко, М. Пайкуш та ін.

Аналіз праць зазначених авторів засвідчив спільну тезу, що підготовка майбутніх медичних фахівців до професійної діяльності відповідно до вимог сучасного суспільства – процес довготривалий та залежить не лише від оволодіння системою теоретичних знань, а що найголовніше, сучасними компетенціями. Крім того, зазначимо, що узагальнене та систематизоване дослідження проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців сестринської справи в умовах цифровізації медичних коледжів в поле зору вітчизняних науковців не потрапляло.

Тому, враховуючи соціальну значущість набуття майбутніми медичними фахівцями сестринської справи професійної компетентності в умовах цифровізації суспільства, що значною мірою впливає на збереження здоров'я населення України, а також недостатню теоретичну розробленість проблеми та її практичне значення, темою дисертаційного дослідження обрано: *«Підготовка майбутніх фахівців сестринської справи в умовах цифровізації освіти медичних коледжів»*.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконане відповідно до тематичного плану науково-дослідних робіт Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського та є складовою комплексного наукового дослідження

кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського «Інноваційні педагогічні технології навчання в умовах інформатизації освіти в Україні та за кордоном» (протокол № 8 від 23 грудня 2020 р.). Тему дисертаційного дослідження затверджено на засіданні Вченої ради Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (протокол № 5 від 16 грудня 2020 р.) та узгоджено Міжвідомчою радою з координації досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології Національної академії педагогічних наук України (протокол № 5 від 30 листопада 2021 р.).

3. Наукова новизна результатів дослідження полягає у тому, що *вперше*: обґрунтовано, створено та експериментально перевірено педагогічні умови, що забезпечують ефективність підготовки майбутніх фахівців сестринської справи до професійної діяльності в умовах цифровізації освіти (формуванні мотивації до майбутньої професійної діяльності студентів медичних коледжів у теоретичній і практичній підготовці; поетапному формуванні готовності до професійної діяльності майбутніх медичних сестер; наскрізному застосуванні цифрових інформаційно-комунікаційних технологій у підготовці медичного персоналу);

- *удосконалено* змістове наповнення та навчально-методичне забезпечення фахових дисциплін з метою підвищення ефективності підготовки здобувачів у медичних закладах освіти;

- *подальшого розвитку* набули зміст, форми і технології підготовки майбутніх фахівців сестринської справи до професійної діяльності в умовах цифровізації освіти.

4. Теоретичне та практичне значення результатів дослідження полягає у тому, що запропонована авторська методика підготовки майбутніх фахівців сестринської справи до ефективної професійної діяльності в умовах цифровізації освіти може бути реалізована під час теоретичного та практичного навчання в фахових передвищих медичних закладах освіти.

Розроблена методика зумовлена специфікою діяльності в галузі медицини, містить характеристику поетапної та наскрізної професійної підготовки майбутніх фахівців медсестринства в процесі викладання дисциплін: «Основи медичної інформатики», «Медсестринство в педіатрії», «Медсестринство у внутрішній медицині», «Основи біологічної фізики та медична апаратура». Створено та описано зміст електронних посібників, розроблені завдання практичного спрямування, подані алгоритми розв'язання практичних завдань тощо.

Матеріали дослідження можуть бути використанні під час підготовки лекційних, практичних, лабораторних занять у фахових та вищих медичних закладах освіти; в межах курсів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, під час написання курсових та дипломних робіт тощо.

5. Використання результатів роботи. Результати дослідження впроваджено в систему професійної підготовки майбутніх фахівців сестринської справи Вінницького медичного коледжу імені акад. Д. К. Заболотного (довідка №557 від 29.08.2023 р.), Гайсинського медичного фахового коледжу (довідка №167 від 28.08.2023 р.), Погребищенського медичного фахового коледжу

(довідка №01-37/251 від 18.09.2023 р.), Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради (довідка №494/09.00 від 13.09.2023 р.).

6. Особиста участь автора. Усі основні результати дисертаційної роботи одержані автором особисто. У праці, написаній у співавторстві з Р. Гуревичем, М. Кадемією, Н. Опушко та Г. Плахотнюк (Вінниця, 2021) особистий внесок автора полягає в формулюванні проблеми дослідження, аналізі сучасної значущості цифрових технологій в розвитку сучасного суспільства, формулюванні висновків. У матеріалах конференцій опублікованих спільно з науковим керівником акад. Р. Гуревичем (Токіо, 2021) дисертантці належить обґрунтування особливостей використання інформаційно-освітнього середовища в процесі професійної підготовки майбутніх медичних сестер. У науковій публікації у співавторстві з Р. Гуревичем (Чехія, 2023) авторці належить дослідження функції ІОС, формулюванні висновків та оформленні списку використаних джерел. Упроваджено методичні рекомендації «Підготовка майбутніх медичних сестер до професійної діяльності в умовах цифровізації освіти» для застосування викладачами, майбутніми фахівцями з галузі медсестринства.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі інноваційних та інформаційних технологій в освіті Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. *Науковий керівник* – дійсний член (академік) НАПН України, доктор педагогічних наук, професор *Гуревич Роман Семенович*.

Розглянувши звіт подібності щодо перевірки на плагіат, встановлено, що дисертаційна робота Ільницької Тетяни Сергіївни є результатом самостійних досліджень, не містить елементів плагіату та запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Дисертація характеризується єдністю змісту та відповідає вимогам щодо її оформлення.

7. Перелік публікацій за темою дисертації. Основні результати дисертаційного дослідження висвітлено в 17 опублікованих працях, із них: 15 у провідних фахових виданнях України та 3 у співавторстві; 1 стаття (у співавторстві) у міжнародному періодичному виданні; 11 статей у матеріалах міжнародних та всеукраїнських конференцій; 1 – методичні рекомендації.

3. Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

Статті у фахових виданнях

1. Ільницька Т.С. Підготовка здобувачів освіти до професійної діяльності в інформаційно-освітньому середовищі медичних коледжів. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. Зб. наук. праць. Вип.61. Київ-Вінниця, 2021. С.91-99. (Індексується в міжнародній наукометричній базі Scopus, фаховий категорія Б) URL: <https://vspu.net/sit/index.php/sit/issue/view/188>
2. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю., Опушко Н. Р., Т.С. Ільницька, Плахотнюк Г. М., Ільницька Т.С. Роль цифрових технологій в епоху цивілізаційних змін. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. Зб. наук. праць. Вип.62. Київ-Вінниця, 2021. С. 28-38. (Індексується в міжнародній наукометричній базі

Copernicus, фаховий категорія Б) URL:
<https://vspu.net/sit/index.php/sit/issue/view/188>

3. Ільніцька Т. Формування мотивації до майбутньої професійної діяльності студентів медичних коледжів у процесі теоретичної і практичної підготовки. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: педагогіка і психологія*. Зб. наук. праць. 2022. Випуск 72. 99с. (Індексується в міжнародній наукометричній базі Copernicus, фаховий категорія Б) URL:
<https://vspu.net/nzped/index.php/nzped/issue/view/197/225> С.47-53.

4. Ільніцька Т.С. Дослідження ефективності педагогічних умов підготовки фахівців у медичних коледжах в умовах цифровізації освіти. *Молодь і ринок*. №9–10 (207–208), 2022. С. 133-138. (Індексується в міжнародній наукометричній базі Copernicus, фаховий категорія Б) <http://mir.dspu.edu.ua/article/view/271164/268363>

5. Ільніцька Т.С. Дослідження ефективності підготовки майбутніх медсестер до професійної діяльності в умовах цифровізації медичних коледжів. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. Зб. наук. праць. Вип.69. Київ-Вінниця, 2023. С. 35-42. (Індексується в міжнародній наукометричній базі Copernicus, фаховий категорія Б) URL:
<https://vspu.net/sit/index.php/sit/issue/view/195/192>

Наукові праці у зарубіжних виданнях

6. Ільніцька Т.С. Підготовка молодших спеціалістів до ефективної професійної діяльності в медичних коледжах в інформаційно-освітньому середовищі. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «*Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects*». Берлін. Німеччина, 25-27 вересня 2021. С. 126-130.

7. Ільніцька Т.С. Використання інформаційно-освітнього середовища в професійній підготовці майбутніх молодших медичних фахівців. Матеріали XIX Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «*Science, theory and practice*» 8-11 червня. Токіо. Японія, 2021. С.364-366.

8. Ільніцька Т.С., Гуревич Р.С. Підготовка молодших медичних фахівців в освітньо-інформаційному середовищі коледжу. Матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «*Science, innovations and education: problems and prospects*» 13-15 жовтня. Токіо. Японія, 2021. С. 262-271.

9. Ільніцька Т.С. Information and educational environment of medical colleges in training of specialists. *Materials of Baskent international conference on multidisciplinary studies*. February 24-25, 2022. Ankara.Turkey. P. 142

10. Ільніцька Т.С., Гуревич Р.С. Підготовка майбутніх фахівців медсестринства до професійної діяльності в інформаційно-освітньому середовищі медичного коледжу. *Věda a perspektivy*. Мультидисциплінарний міжнародний журнал. Вип. 7(26). Чехія, 2023. С. 82-92.

Наукові праці, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації

11. Ільніцька Т.С. Використання інформаційно-освітнього середовища в медичних коледжах для підготовки здобувачів освіти до професійної діяльності. Матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «*Розвиток сучасної науки та освіти: реалії, проблеми якості, інновації*» 25-27 травня м. Мелітополь, 2021. С.328-333.

12. Ільніцька Т.С. Формування готовності до професійної діяльності в майбутніх медичних сестер в умовах цифровізації фахової освіти. *Матеріали IX Міжнародна науково-практична конференція «Modern research in world science»*. 28-30.11.2022 р. Львів. 2022. С.819-825.
13. Ільніцька Т.С. Готовність студентів медичних коледжів до професійної діяльності з використанням ІКТ. *Матеріали Всеукраїнській науково-практичної конференції «Сучасні вектори підвищення якості медичної та фармацевтичної освіти в умовах змішаного й дистанційного навчання»* 12 квітня 2023 р., м. Кропивницький. С.79-81.
14. Ільніцька Т.С. Поетапне формування готовності до професійної діяльності в майбутніх медичних сестер. *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Наука, освіта, технології і суспільство: світові тенденції та регіональний аспект»* 11 січня 2023 р. Рівне. С.21-23.
15. Ільніцька Т.С. Теоретичні основи підготовки медичних сестер у медичних коледжах до професійної діяльності в епоху цифровізації освіти. *Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасної науки та освіти»* 29-30 травня 2023 р. Львів. С.24-26.
16. Ільніцька Т.С. Підготовка фахівців до професійної діяльності в умовах цифровізації освіти медичних коледжів. *Матеріали X Всеукраїнській мультидисциплінарній науково-практичній інтернет-конференції «Наукові досягнення та інновації: шлях до успіху»* 31 травня 2023 р. Київ. С.57-60.
17. Ільніцька Т.С. В умовах цифровізації освіти дослідження ефективності педагогічних умов підготовки майбутніх фахівців медсестринства у медичних коледжах. *Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Modern problems of science, education and society»*. 17-19.07.2023 р. Київ. С. 270-274.

ВВАЖАТИ, що дисертаційна робота Ільніцької Т.С. «Підготовка майбутніх фахівців сестринської справи в умовах цифровізації освіти медичних коледжів» за науковим рівнем, практичною цінністю, змістом та оформленням відповідає вимогам пп. 6, 7, 8, 9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради Закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44, а також напряму досліджень освітньо-наукової програми Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського зі спеціальності 015 Професійна освіта, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

РЕКОМЕНДУВАТИ:

Дисертаційну роботу «Підготовка майбутніх фахівців сестринської справи в умовах цифровізації освіти медичних коледжів», подану Ільніцькою Тетяною Сергіївною на здобуття ступеня доктора філософії, до захисту.

Головуюча публічної презентації:
кандидат педагогічних наук, доцент
Засвідчую
Підписуючий офіційну копію

Світлана ЛЮЛЬЧАК